

2. september 2005

MINFF/lako
J.nr. 428-8

Notat om Fødevarestyrelsens kontrolkampagne mod vildledende markedsføring.

Fødevarestyrelsen gennemførte i perioden 1. august 2004 til 31. december 2004, en vildledningskampagne med særlig fokus på:

- Handelsnormer for fjerkrækød:
 1. At fjerkrækød, der har været frosset, ikke udbydes til salg i optøet tilstand.
 2. At færdigpakket fjerkrækød er korrekt mærket, særligt med fokus på sidste anvendelsesdato, handelsklasse og oprindelsesmærkning, samt den form, under hvilken fjerkrækødet udbydes til salg.
 3. At tilberedt fjerkrækød ikke forhandles som fersk fjerkrækød.
- Ernæringsanprisninger:

Der blev særligt fokuseret på følgende anprisninger:

 - ”Fedtfattig”, ”lavt fedtindhold”, ”kalorielet” og ”kaloriefattig”
 - ”Fedtreduceret” eller ”mindre fedt”
 - ”Mindre sukker”, ”sukkerfri” og ”ikke tilsat sukker”
- GMO-mærkning:

Der blev særligt fokuseret på, om der forelå dokumentation for negative anprisninger (”denne vare er fri for GMO” eller lignende).
- Varebetegnelsen ”skinke”:

At varebetegnelsen skinke kun blev benyttet om reelle skinkeprodukter.

Rapporten vil blive offentliggjort den 6. september 2005, hvor den vil blive lagt ud på Fødevarestyrelsens hjemmeside samtidig med, at der bliver udsendt en pressemeddelelse.

Formålene med vildledningskampagnerne er flere. Ud over at det via kampagnerne kontrolleres, om reglerne overholdes, har kampagnerne en præventiv effekt, idet der skabes opmærksomhed om reglerne. Med kampagnerne har Fødevarestyrelsen endvidere mulighed for at gøre sig bekendt med, om der er uhensigtsmæssigheder i regelsættene, om der er områder, hvor virksomhedernes og fødevarerregionernes viden skal styrkes, og derfor om der er behov for opfølgning i form af vejledninger og lignende.

Der er blevet gennemført i alt 1306 kontroller i kampagneperioden. For fjerkrækød er der foretaget 227 kontroller med 36 konstaterede overtrædelser (16%), for ernæringsanprisninger er der foretaget 225 kontroller med 23 konstaterede overtrædelser(10%), for GMO – mærkning er der foretaget 221 kontroller med 2 konstaterede overtrædelser(1%), og for skinke er der foretaget 663 kontroller med 259 konstaterede overtrædelser(41%).

Indenfor handelsnormer for *fjerkrækød* har kampagnen bl.a. sat fokus på, at der ikke påføres handelsklasse, at der fejlagtigt påføres ”mindst holdbar til” i stedet for en sid-

ste anvendelsesdato, at fjerkræ, der har været frosset eller dybfrosset udbydes til salg i optøet tilstand, og at det ikke altid fremgår af varebetegnelsen og ingredienslisten, at der er tale om tilberedt kød.

Der er for så vidt angår *ernæringsanprisninger* ikke grundlag for at fastslå, at der forekommer mindre vildledning nu end ved de tidligere kampagner. Fødevarestyrelsen vil blandt andet på denne baggrund fortsat have opmærksomhed henledt på vildledning i forbindelse med brug af ernæringsanprisninger. Det mest iøjefaldende problem, der har vist sig ved nærværende kampagne, er dog, at virksomhederne ikke næringsdeklarerer fødevarer, som sælges med ernæringsmæssige anprisninger.

De få indskærpelser vedrørende *GMO* viser, at virksomheder, der i deres markedsføring benytter sig af negative anprisninger som fx "fri for GMO", har kunnet fremvise en form for dokumentation for, at anprisningerne er korrekte.

Indenfor varebetegnelsen "*skinke*" har kampagnen påvist en meget udbredt brug af vildledende betegnelser, især ved servering af pizza. Vildledningen skyldes til dels bevidst vildledning, og viser et behov for en styrket myndighedsindsats. Det er et meget varieret udbud af skinkeprodukter og skinkelignende produkter, der skal vurderes i forhold til et forholdsvis komplekst regelsæt.

Kampagnen har vist, at der kan være behov for at udbygge vejledning af 5. december 2002 om handelsnormer for fjerkrækød – herunder hvornår kødet er omfattet af disse. Reglerne for at anvende ernæringsanprisninger vil blive underlagt fælles EU-regler, idet det af Europa Kommissionen fremsatte forslag til en forordning om ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer forventes vedtaget enten i år eller til næste år, hvorfor nationale tiltag ikke skønnes nødvendige. På GMO-området vil Fødevarestyrelsens vejledning om genetisk modificerede fødevarer blive udbygget, således at fødevareregionerne vil kunne orientere sig om kravene til anvendelse af de såkaldt negative anprisninger. Kampagnen har desuden understreget, at der er behov for uddybe området "skinke" i fx vildledningsvejledningen. Endelig har rapporten vist, at der - uanset at en række af de forskelle, der er imellem regionernes valg af sanktioner er velbegrundede - er behov for at ensrette fødevareregionernes sagsopfølgning.

For at kunne følge op på om kampagnen har haft den fornødne effekt, og for at kunne fastholde det fornødne vidensniveau og den fornødne fokus på området vildledning, er det nødvendigt med løbende kampagner både af hensyn til forbrugerne og for at sikre lige konkurrencevilkår for virksomhederne. For at kampagnerne skal have den fornødne effekt, må de være en blanding af nye områder samt en opfølgning på tidligere kampagners områder. På området "skinke" er det besluttet at følge op med en ny kampagne allerede i 2005.